

Vec C-642/23

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

26. október 2023

Vnútroštátny súd:

Landgericht Düsseldorf

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

16. október 2023

Žalobkyňa:

Flightright GmbH

Žalovaná:

Etihad Airways P.J.S.C.

PRACOVNÝ DOKUMENT

Landgericht Düsseldorf (Krajinský súd Düsseldorf, Nemecko)

Uznesenie

Vo veci

Flightright GmbH proti Etihad Airways P.J.S.C.

22. občianskoprávny senát Landgericht Düsseldorf (Krajinský súd Düsseldorf)

16. októbra 2023

[*omissis*]

rozhodol:

Konanie sa prerušuje.

Súdnemu dvoru Európskej únie sa podľa článku 267 ods. 1 písm. b) a ods. 3 ZFEÚ na výklad práva Únie predkladajú tieto otázky:

1.

Má sa článok 8 ods. 1 písm. a) v spojení s článkom 7 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich vykladať v tom zmysle, že ide o platný písomný súhlas cestujúceho s náhradou nákladov na letenku v podobe cestovných poukážok a kreditu, ak si cestujúci prostredníctvom internetovej stránky leteckej spoločnosti sám zriadil elektronické zákaznicke konto, na ktoré by mu mali byť prevedené cestovné poukážky a kredit, bez toho, aby svoj súhlas s týmto druhom náhrady potvrdil vlastným podpisom?

2.

Ak je odpoveď na prvú otázku kladná: Môže cestujúci súhlas s náhradou nákladov na letenku v podobe cestovných poukážok a kreditu, ktorý raz platne udelil, odvolať a opäť požadovať plnenie zaplatením v peňažných prostriedkoch, ak letecká spoločnosť prisľúbené cestovné poukážky a kredit následne nepripíše na zákaznicke konto?

Odôvodnenie:

I.

Postupkyňa mala potvrdenú rezerváciu pre let na 7. septembra 2020 z Düsseldorfu cez Abu Dhabi (let číslo EY24) do Brisbane – Queensland (číslo EY484), ktorý mala prevádzkovať žalovaná. Rezervácia obsahovala takzvaný

Open-Return-Ticket (bez presnej rezervácie dátumu pre spätičný let). Let EY24, ktorý mala prevádzkovať žalovaná, bol však zrušený. Zaplatená celková suma pre let tam a let späť predstavovala 1 189 eur na cestujúceho. Tú postupkyňa zaplatila cestovnej kancelárii „free4Travel“.

Po tom, ako cestovná kancelária v júli 2020 ohlásila platobnú neschopnosť a náklady na letenky nenahradila, otec postupkyne sa v jej mene obrátil na žalovanú. Tá mu ponúkla možnosť formálne zmeniť rezerváciu letov, aby mu bol vygenerovaný nový rezervačný kód IATA. S týmto súhlasil. Otec postupkyne následne opäť telefonoval s pracovníkom zákaznickeho centra žalovanej a bolo mu prisľúbené, že by malo dôjsť k pripísaniu letových míľ vo výške hodnoty zaplatenej sumy (s platnosťou dva roky), ktoré sa dajú použiť na let od spoločnosti Etihad, dodatočné pripočítanie ďalších letových míľ v hodnote 400 USD, ako aj k dodatočnému pripísaniu ďalších 5 000 hosťovských míľ Etihad. Na to si mal každý cestujúci vytvoriť účet Etihad Credit, čo aj spravili. Spolucestujúcemu boli následne prisľúbené sumy pripísané, postupkyni však nie.

Listom zo 16. marca 2021 žalobkyňa v menej otca postupkyne, ako aj spolucestujúceho z rovnakej rezervácie s rezervačným kódom žalovanej oznámila, že si uplatňuje svoje právo voľby podľa článku 8 ods. 1 písm. a) nariadenia (ES) č. 261/2004 a žiada náhradu nákladov na letenku za všetky nevyužité časti cesty v lehote siedmych dní.

Listom z 13. augusta 2021 postupkyňa „preventívne“ vyhlásila, že „si želá náhradu nákladov na letenku podľa článku 8 ods. 1 písm. a) prvej odsečky nariadenia o právach cestujúcich“ a jej „patriace právo na náhradu opäť postupuje Flightright GmbH“ (žalobkyňa v tomto spore).

Predmetnou žalobou sa žalobkyňa domáha náhrady celkovej ceny za letenku z postúpeného práva.

Žalovaná popiera aktívnu legitimitáciu žalobkyne.

Amtsgericht (okresný súd, Nemecko) žalobu odmietol s odôvodnením, že žalobkyňa môže určite požadovať náhradu nákladov vzniknutých v súvislosti s letom tam, ktoré však ani po súdnom upozornení nevyšlila.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala žalobkyňa riadne a včasné odvolanie.

V odvolaní teraz navrhuje zmeniť rozsudok Amtsgericht Düsseldorf (Okresný súd Düsseldorf) z 29. apríla 2022 [omissis] a žalovanú zaviazať, aby žalobkyňa zaplatila 1 189 eur spolu s úrokmi vo výške piatich percentuálnych bodov nad základnou úrokovou sadzbou od 24. marca 2021.

Žalovaná obhajuje rozsudok súdu prvého stupňa.

II.

Úspech žaloby relevantným spôsobom závisí od otázok uvedených vo výroku rozhodnutia.

Podrobne o jednotlivých otázkach:

1.

Žalobkyňa by mohla mať právo na náhradu nákladov na letenku vo výške 1 189 eur podľa článku 8 ods. 1 písm. a) a článku 7 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich.

a) Podľa článku 5 a článku 8 ods. 1 písm. a) nariadenia o právach cestujúcich má cestujúci v prípade zrušenia čiastkového letu v zásade právo na náhradu nákladov na letenku za nevykonané časti cesty. K nevykonaným „časťami cesty“ patria – ako tu – v prípade jednotnej rezervácie tak let tam, ako aj let späť ([*omissis*] pozri aj Výkladové usmernenia Európskej komisie z 10. júna 2016, C(2016) 3502 final, v bode 4. b. a Výkladové usmernenia Európskej komisie – COVID-19 z 18. marca 2020, C(2020) 1830 final v bode 3. 2. c.). Pojem „cesta“ v pojme „časť cesty“ sa má chápať širšie ako pojem „let“ v zmysle nariadenia o právach cestujúcich. Pojem „let“ sa má vykladať v tom zmysle, že pozostáva z činnosti leteckej dopravy, čím určitým spôsobom znamená jednu „jednotku“ tejto dopravy uskutočnenú leteckým dopravcom, ktorý stanovuje jej trasu. Pojem „cesta“ je naopak spojený s osobou cestujúceho, ktorý si zvolil cieľové miesto a cestuje do tohto miesta v rámci letov zabezpečených leteckými dopravcami. Jedna cesta, ktorá obvykle pozostáva z časti „cesta tam“ a „cesta späť“, je určená predovšetkým osobným a individuálnym cieľom cestovania (pozri Súdny dvor Európskej únie, rozsudok z 10. júla 2008 – C-173/07 [*omissis*]). K časťami cesty, ktoré neboli vykonané z dôvodu zrušenia prvej časti letu tam preto patria tak ďalšie lety tam, ako aj celý let späť. V rozpore s názorom Amtsgericht (okresný súd) preto nie je relevantné, že žalobkyňa nemohla vyčíslit' náklady vzniknuté s letom tam. Právo smeruje na náhradu celkových nákladov na letenku, tu vo výške 1 189 eur.

b)

Sporné však je, či sa má právo úplne zamietnuť, keďže postupkyňa, zastúpená svojím otcom už skôr voči žalovanej využila svoje právo voľby na náhradu nákladov na letenku podľa článku 8 ods. 1 v spojení s článkom 7 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich v tom zmysle, že malo dôjsť k zaplateniu vo forme kreditu. Podľa výpovede svedka si cestujúca po dohode so žalovanou založila zákaznicke konto Etihad, na ktoré mali byť pripísané letové míle vo výške hodnoty uhradenej sumy, plus dodatočné pripísanie letových míl' v hodnote 400 USD, ako aj ďalších 5 000 hosťovských míl' Etihad. Toto konto si zriadila sama elektronickým spôsobom prostredníctvom internetovej stránky žalovanej. Tu vzniká otázka, či samotné založenie zákaznickeho konta Etihad, na ktoré podľa zodpovedajúcej komunikácie a dohody medzi cestujúcim a prevádzkujúcim leteckým dopravcom mali byť pripísané letecké míle vo výške uhradenej sumy, dodatočné pripísanie

letových míľ v hodnote 400 USD, ako aj dodatočne ďalších 5 000 hosťovských míľ Etihad, sa má chápať ako „písomný súhlas“ cestujúceho v zmysle článku 7 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich v rámci autonómneho výkladu pojmu z hľadiska práva Únie alebo či sa pre súhlas cestujúceho vyžaduje vlastnoručný podpis, ako to napríklad vyžaduje vnútroštátne ustanovenie podľa § 126 BGB.

Súdny dvor Európskej únie síce k článku 31 ods. 2 a 3 Montrealského dohovoru rozhodol, že sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby sa požiadavka písomnej formy považovala za dodržanú, ak zástupca leteckého dopravcu s vedomím cestujúceho v písomnej forme zaznamenal oznámenie o škode do informačného systému tohto dopravcu, buď na papier alebo elektronicky, pokiaľ tento cestujúci môže overiť správnosť znenia reklamácie tak, ako bola písomne zaznamenaná a vložená do tohto systému, a prípadne ju zmeniť alebo doplniť, či dokonca nahradiť, pred uplynutím lehoty stanovenej v článku 31 ods. 2 tohto dohovoru (pozri Súdny dvor Európskej únie, rozsudok z 12. apríla 2018 – C-258/16, bod 47). Vlastnoručný podpis sa v tejto súvislosti nevyžaduje. To, či tento extenzívny výklad sa však dá preniesť aj na nariadenie o právach cestujúcich, doteraz nebolo objasnené.

2.

Ak by odpoveď na prvú otázku mala znieť v tom zmysle, že pre „písomný súhlas“ sa nevyžaduje vlastnoručný podpis cestujúceho, ale postačuje aj samotné vytvorenie používateľského konta na prijatie kreditu, vzniká ďalšia otázka, a síce, či cestujúci môže svoje uplatnené právo voľby odvolať a opäť požadovať náhradu nákladov na letenku v peniazoch, ak, ako tu, prevádzkujúci letecký dopravca napriek takejto dohode nepripíše žiaden kredit.

Ani táto otázka, pokiaľ je to zrejme, nebola (definitívne) objasnená, takže sa predložila Súdnemu dvoru Európskej únie na prejudiciálne rozhodnutie.

III.

[omissis]